

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING OG SEKSUELL TRAKASSERING

Definisjoner:

"En person blir **mobbet** eller plaget når han eller hun, gjentatte ganger over tid blir utsatt for negative handlinger fra én eller flere personer. Mobbing kan være av både psykisk og fysisk karakter. I et mobbeforhold eksisterer det en klar forskjell i styrkeforhold mellom plager(e) og offer." (Dan Olweus)

"**Seksuell trakassering** er uønsket seksuell oppmerksomhet og handling som er plagsom og skadelig for den som rammes." (Fylkets handlingsplan mot seksuell trakassering)

Hjemmel: Arbeidet mot mobbing/seksuell trakassering er bl. a. hjemlet i Arbeidsmiljøloven § 4, i Likestillingsloven § 8, i Opplæringslovens kapittel 9A, i fylkeskommunens felles ordensreglement for de videregående skolene og i fylkeskommunens egen handlingsplan mot seksuell trakassering.

Mål: Å skape et trygt skole- og læringsmiljø

- Alle skal ha det bra på Rissa videregående skole. Lærings- og arbeidsmiljøet skal være trygt, godt og inkluderende og preget av gjensidig respekt og verdighet. Vi har *nulltoleranse* i forhold til mobbing, vold og trakassering.
- Alle som har sitt virke på Rissa videregående skole bidrar aktivt til at mobbing/vold/trakassering ikke forekommer på skolens område eller der skolen driver opplæring.

Forebyggende tiltak:

- **Skolemiljøutvalget** er skolens lovfestede forum for å sikre et aktivt og systematisk arbeid for elevenes helse, trivsel og læring. Arbeidet mot mobbing og seksuell trakassering er et årlig tema i skolemiljøutvalget.
- **Klassemiljø:** Kontaktlærer og basisgruppens lærere sørger for at elevene blir kjent med hverandre ved skolestart. Kontaktlærer, faglærere og elever samarbeider om å utvikle et godt klassemiljø. Handlingsplanen og skolens ordensreglement og verdier gjennomgås i den enkelte klasse. Systematisk og helsefremmende arbeid med klassemiljø, læringsmiljø, atferd og omgangsformer følges opp gjennom hele skoleåret, blant annet som fast tema på basisgruppemøter, ikke bare ved skolestart.
Hjelpemidler: VIP-programmet, sentrale nettsteder:
Utdanningsdirektoratets temasider: <http://www.udir.no/Laringsmiljo/Arbeid-mot-mobbing/>
Du bestemmer: <http://mobbing.dubestemmer.no/flash#/forside>
- **Ledelsens rolle:** Arbeidet mot mobbing og seksuell trakassering knyttes opp mot skolens HMS-arbeid og den enkeltes ansvar i forhold til norsk lov. Handlingsplanen og ordensreglementet og skolens verdier gjennomgås med samtlige elever og ansatte i starten av hvert skoleår.
- **Overføring av elevinformasjon fra avgiverskolen:** kontaktlærer på 10. trinn eller fra annen skole sørger for å få elevens/foresattes samtykke til å videreformidle relevant informasjon i tilfeller av mobbing.

- **Kontakt skole – hjem:** Skolen samarbeider med foreldrene til beste for et trygt og godt skolemiljø. Kontaktlærerne tar raskt kontakt med foresatte til umyndige elever ved tegn på økende fravær, mistriivsel eller manglende deltakelse i undervisningen.
- **Elevrådet** arbeider aktivt for å forebygge mobbing og seksuell trakassering. De samarbeider med skolens ledelse om å planlegge og gjennomføre tiltak som styrker de positive sidene ved miljøet på skolen.

Tiltak for å avdekke mobbing og seksuell trakassering:

- Observasjon (direkte/indirekte mobbing, trakassering via digitale media, utestengelse, få eller ingen venner i klassen, unngår bestemte personer, økende fravær, magesmerter, hodepine, søvnproblemer, skader på klær, "mistede" bøker, ...)
- Elevsamtaler
- Samtaler mellom lærer/rådgiver/elev/andre ansatte
- Mobbing og seksuell trakassering som tema i undervisningen og i personalmøter
- Elevundersøkelsen
- Læringssamtale mellom tillitselever, kontaktlærer og rektor – oppfølging etter Elevundersøkelsen

Rutiner ved mistanke om mobbing og seksuell trakassering:

Når det foreligger mistanke

- Elev som føler seg mobbet eller seksuelt trakassert eller som har mistanke om at andre blir utsatt for slikt, kontakter kontaktlærer, rådgiver, helsesøster eller ledelsen ved skolen. Den som tar imot eleven, registrerer henvendelsen, noterer budskapet og tar saken videre dersom eleven samtykker i det.
- Lærer eller annen ansatt som føler seg mobbet eller seksuelt trakassert eller som har mistanke om at andre ansatte blir utsatt for slikt, kontakter verneombud, tillitsvalgt, nærmeste leder eller rektor
- Kontaktlærer, faglærer eller rådgiver som har mistanke om at en elev blir mobbet eller seksuelt trakassert, bør generelt innhente samtykke fra eleven om å få gå videre med saken
- Kontaktlærer og/eller rådgiver har samtale med fornærmet.
- Kontaktlærer og/eller rådgiver har samtale med de(n) som mobber eller trakasserer
- Kontaktlærer og/eller rådgiver innhenter om nødvendig annen relevant informasjon
- Referat fra samtalene og annen informasjon overleveres nærmeste leder og rektor.
- Er det lærer eller annen ansatt som er anklaget for mobbing eller seksuell trakassering, tas saken opp med dennes nærmeste overordnede etter at elevens samtykke er innhentet

Saksbehandlingen i slike saker følger Forvaltningslovens regler, dvs at den skal være skriftlig og foregå konfidensielt. Den skriftlige dokumentasjonen skal inneholde referat fra møter, beskrivelse av hendelsesforløp, nedtegnelse av samtaler og oftest med de involvertes signatur.

Når mobbing eller seksuell trakassering er konstatert og hendelsesforløpet kartlagt

Ledelsen vurderer øyeblikkelige tiltak, eventuelt sammen med rådgiver og kontaktlærer.

- Møte med fornærmet og eventuelt foresatte hvis eleven er under 18 år. (I alle formelle samtaler bør det normalt være to voksne fra skolen til stede. Hvem som bør delta fra skolen, avhenger av situasjonen og alvorlighetsgraden, men oftest vil det være naturlig at det er leder og kontaktlærer eller rådgiver)
- Samtale med den som mobber eller trakasserer og eventuelt dennes foresatte. (Hvis det er flere mobbere, skal de alltid innkalles hver for seg.) Dersom eleven erkjenner mobbingen, kan det her inngås forpliktende avtaler om endret atferd. Hvis det viser seg at mobbingen ikke opphører med det samme, kalles elev og eventuelt foresatte inn for å inngå en skriftlig avtale.
- Særskilt oppfølging av enkeltelever (både offer og mobber) av de voksne fra skolen som har vært direkte involvert i saken. Om nødvendig korrigeres tiltakene eller man iverksetter nye.
- Andre disiplinære tiltak overfor mobber (se kap 8 i skolens ordensreglement)
- Enkeltvedtak fattes

Det må vurderes i det enkelte tilfelle om foresatte, rådgiver, PPT, BUP, lege, politi eller andre skal kontaktes. Seksuelle overgrep skal anmeldes.

NB! Skolens handlingsplikt etter Oppl lovens § 9a-3

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Det betyr at alle som er ansatt ved skolen har en handlingsplikt som består av

plikt til å gjøre undersøkelser

plikt til å varsle rektor

plikt til å gripe inn